

Likabehandlingsplan vid Högskolan i Gävle 2011

Beslutat av rektor
2010-12-21
Dnr 10-86/10

Bakgrund

Högskolan i Gävle eftersträvar en studiemiljö där respekten för den enskilde är självklar och som därmed är fri från trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. En sådan miljö ger studiegäldje, hälsa och möjligheter till utveckling och framgång.

Studenter och sökande till högskolan skyddas av diskrimineringslagen.¹ Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Högskolan har skyldighet att arbeta förebyggande för att förhindra att diskriminering och trakasserier uppstår. Årligen skall en likabehandlingsplan upprättas. Högskolan granskas av diskrimineringsombudsmannen, som ser till att lagen efterföljs.

Under 2010 har följande aktiviteter förekommit:

- Högskolan deltog under 2010 i "Staten leder jämt" där utbildning gavs till alla organisationsenhetschefer i augusti 2010.
- Handläggaren för lika villkor har under 2010 haft utbildning kring lika villkor med sex av sju avdelningar inom förvaltningen, i utbildningen ingick även värderingsövningar.
- En avdelning på Akademin för teknik och miljö har också genomgått utbildning kring lika villkor.
- Under introduktionen av nya studenter 2010 informerades alla om åtgärdsplanen mot trakasserier i rektors välkomsthälsning. De utländska studenterna fick även de information samt prova på värderingsövningar om likabehandling.
- Under hösten 2010 gavs en temadag om funktionsnedsättning med föreläsningar (och prova-på-pass) där studenter och personal fick grundläggande kunskaper om hur det är att ha en funktionsnedsättning, cirka 100 personer deltog under dagen.

Organisation och ansvar

Rektor har det övergripande ansvaret för att högskolan bedriver ett målinriktat arbete med lika villkor. Rektor fastställer planerna avseende jämställdhet och likabehandling.

Organisationsenhetschefer ansvarar för att mål och aktiva åtgärder finns med i akademins/enhetens egna årliga handlingsplan/verksamhetsplan.

Sedan 2007 finns en strategigrupp som ska driva och utveckla frågor rörande lika villkor. Strategigruppen för lika villkor består av följande funktioner: ordförande, en representant från förvaltningen, en representant från biblioteket, en representant från nämndkansliet, en representant från varje akademi, två representanter från Gefle Studentkår, personalchef samt handläggaren för lika villkor. Medlemmarna i "strategigruppen" utför uppgiften som en del av sin tjänst.

¹ Diskrimineringslagen ersatte fr o m 2009 (2008:567) den tidigare gällande lagen om likabehandling av studenter

- **Åtgärd:** *Utbildning av organisationsenhetschefer i genus- och mångfaldsfrågor.*
- **Tidsplan:** *2011*
- **Ansvarig:** *Rektor*
- **Uppföljning:** *Avrapportering till ”strategigruppen”*

Strategigruppen för lika villkor

”Strategigruppens” arbete bör präglas av ett informellt arbetssätt. Gruppen ska ha både ett student- och personalperspektiv. ”Strategigruppen” ska erbjudas utbildning på området lika villkor.

Arbetsuppgifterna för ”strategigruppen” är följande:

- Opinionsbildning och kunskapsspridning
- Planera och initiera arbetet med lika villkor
- Fånga upp idéer och signaler från verksamheten
- Uppföljning av planernas genomförande

De finns sju arbetsområden som behandlar lika villkor och de är följande:

Jämställdhet och genus

Etnicitet

Religion eller annan trosuppfattning

Sexuell läggning och könsidentitet

Funktionshinder

Ålder

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Studentsamverkan

Högskolan har ansvaret för att det aktiva främjandearbetet bedrivs enligt diskrimineringslagens intentioner. Arbetet bedrivs i samverkan med Gefle Studentkår.

Vid introduktionen av nya studenter och faddrar informeras och utbildas de om lagen, bl. a. genom att foldern ”Åtgärdsplan mot trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder” delas ut till alla.

Högskolans handläggare för lika villkor träffar kontinuerligt Gefle Studentkår, exempel på gemensamma aktiviteter är olika mässor och studiecirkel med studentföreningarna.

Likabehandlingsfrågan ska vara med på agendan på alla mötesserier som Högskolan har.

- **Åtgärd:** *Att följa upp att likabehandlingsfrågan finns på agendan på alla möten av generell karaktär, det vill säga inte möten med särskild inriktning t ex ekonomi*
- **Tidsplan:** *Kontinuerligt*
- **Ansvarig:** *Organisationsenhetschefer*
- **Uppföljning:** *Organisationsenhetschefer avrapporterar till ”strategigruppen” halvårsvis*

Trakasserier och diskriminering

Högskolan i Gävle har en *Åtgärdsplan mot trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder* avseende studenter. Åtgärdsplanen täcker även in diskrimineringsgrunderna ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck.

I planen framgår hur Högskolan förebygger och förhindrar trakasserier genom:

- Utbildning av chefer och anställda
- Information som ett inslag i introduktionsutbildning för nyanställda.
- Information till studenter i samarbete med Gefle Studentkår
- Att åtgärdsplanen delas ut till alla studenter och anställda

Studenterna får rådgivning och stöd av HT gruppen (Hantering av Trakasserier) bestående av en kurator från Studenthälsan, handläggaren för lika villkor och en studentrepresentant. Gruppen får kontinuerlig utbildning. Alla, som varit utsatta eller har bevittnat trakasserier grundat på kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder, kan vända sig till någon av personerna i gruppen. Dessa personer har tystnadsplikt och allt som kommer fram behandlas konfidentiellt.

I åtgärdsplanen framgår hur högskolan hanterar och åtgärdar trakasserier:

- Student som vill ha råd och stöd inom området kan vända sig till HT gruppen
- Högskolan har skyldighet att utreda om någon inom organisationen får kännedom om att en student anser sig ha blivit utsatt för trakasserier
- Anmälan om trakasserier görs till rektor
- Rektor beslutar om åtgärder och om ärendet ska föras till disciplinnämnd alternativt personalansvarsnämnd. Nämnderna beslutar om eventuell påföljd.

Åtgärdsplanen finns på

<http://www.hig.se/download/18.5dd84b6d11f92f6598680003943/atgardsplan.pdf>

http://www.hig.se/download/18.7232e72211fef0c1f158000376/atgardsplan06_eng.pdf

Rekrytering av studenter

Högskolan i Gävle har två projekt för att öka andelen studenter som är av underrepresenterat kön i grundutbildningen.

I allt rekryterings- och informationsmaterial som framställs av högskolan finns likabehandlingsaspekten med vad gäller kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och ålder.

- **Åtgärd:** Att vidareutveckla KIVO (killar i vård och omsorg) tillsammans med Landstinget Gävleborg och kommunerna i regionen
- **Tidsplan:** Hela 2011
- **Ansvarig:** Handläggaren för lika villkor
- **Uppföljning:** Handläggaren för lika villkor i samarbete med Akademien för hälsa och arbetsliv

- **Åtgärd:** Att vidareutveckla QNOT (kvinnor i naturvetenskap och teknik)
- **Tidsplan:** Hela 2011
- **Ansvarig:** Handläggaren för lika villkor
- **Uppföljning:** Handläggaren för lika villkor i samarbete med Akademin för teknik och miljö

- **Åtgärd:** Att utveckla ett projekt med syfte att få in fler killar i lärarutbildningen, KILY (killar i läraryrket)
- **Tidsplan:** Hela 2011
- **Ansvarig:** Handläggaren för lika villkor
- **Uppföljning:** Handläggaren för lika villkor i samarbete med Akademin för utbildning och ekonomi

- **Åtgärd:** All personal som arbetar med rekrytering och information erbjuds utbildning i frågor kring lika villkor
- **Tidsplan:** Kontinuerligt
- **Ansvarig:** Chefen för Avdelningen för kommunikation och samverkan
- **Uppföljning:** Årligen

- **Åtgärd:** Granska rekryterings- och informationsmaterial ur ett likabehandlingsperspektiv
- **Tidsplan:** Kontinuerligt
- **Ansvarig:** Chefen för Avdelningen för kommunikation och samverkan
- **Uppföljning:** Årligen

Introduktion

Vid introduktionen av nya studenter delas åtgärdsplanen mot trakasserier ut till samtliga. Faddrarna får även information och utbildning inför nollningen. Handläggaren för lika villkor ansvarar för utbildningen.

- **Åtgärd:** Att följa upp att åtgärdsplanen mot trakasserier når alla nya studenter.
- **Tidsplan:** Kontinuerligt
- **Ansvarig:** Handläggaren för lika villkor
- **Uppföljning:** Handläggaren rapporterar till Strategigruppen för lika villkor

Studiesocial miljö och fysisk arbetsmiljö.

Högskolan i Gävle har en beredskap för att snabbt åtgärda affischering av kränkande och diskriminerande slag.

Högskolans bibliotek har tidskrifter som tar upp likabehandlingsaspekter, vissa enbart i webbformat.

- **Åtgärd:** Bevaka affischeringen på högskolan utifrån ett likabehandlingsperspektiv
- **Tidsplan:** Kontinuerligt

- **Ansvarig:** *Chefen för Avdelningen för lokal- och service*
- **Uppföljning:** *Årligen*

Schemaläggning, föräldraskap och studier

Högskolan i Gävle har tentamensföreskrifter daterade 2010-03-02. Avdelningen för studentservice har kontinuerliga möten med Gefle Studentkår där man bl.a. tar upp frågor kring föreskrifterna.

Tentamensföreskrifterna finns på

<http://www.hig.se/download/18.10f9557a1270937d4da80002089/tentamensforeskrifter.pdf>

- **Åtgärd:** *Se över regelverken för studenterna*
- **Tidsplan:** *Vårterminen 2011*
- **Ansvarig:** *Handläggaren för lika villkor i samverkan med Avdelningen för studentservice och Gefle Studentkår*
- **Uppföljning:** *Årligen till "strategigruppen"*

- **Åtgärd:** *Undersöka möjligheten att inrätta ett rum och ansvarig personal för barnpassning under tentamina*
- **Tidsplan:** *Vårterminen 2011*
- **Ansvarig:** *Chefen för Avdelningen för studentservice*
- **Uppföljning:** *Rapport till "strategigruppen" vid halvårsskiftet*

- **Åtgärd:** *Utbildning av tentamensvärdar kring lika villkor*
- **Tidsplan:** *Kontinuerligt*
- **Ansvarig:** *Chefen för Avdelningen för studentservice*
- **Uppföljning:** *Årligen till "strategigruppen"*

Undervisning

Alla lärare har möjlighet att läsa de genusvetenskapliga kurserna som finns på Högskolan, dels Introduktion till genusvetenskapliga studier dels Genusvetenskap A 30 högskolepoäng. De högskolepedagogiska kurserna för lärarna har ett genusperspektiv.

- **Åtgärd:** *Att informera alla utbildningsledare om diskrimineringslagstiftningen samt likabehandlingsplanen*
- **Tidsplan:** *Kontinuerligt*
- **Ansvarig:** *Akademicheferna*
- **Uppföljning:** *Årligen*

- **Åtgärd:** *Erbjuda all personal och alla studenter en temadag om likabehandling med tema etnicitet*
- **Tidsplan:** *2011*
- **Ansvarig:** *Handläggaren för lika villkor planerar temadagen tillsammans med en arbetsgrupp samt Gefle Studentkår*
- **Uppföljning:** *Rapport till "Strategigruppen" om hur många som nåtts av temadagen*

Högskola: Ett universitet eller en högskola som har staten, en kommun eller ett landsting som huvudman och som omfattas av högskolelagen (1992:1434) samt en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Student: Den som är antagen till och bedriver utbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå enligt högskolelagen eller utbildning som kan leda fram till en examen som en enskild utbildningsanordnare får utfärda enligt lagen om tillstånd att utfärda vissa examina; den som är anställd som doktorand skall dock inte anses som student vid tillämpningen av denna lag.

Sökande: Den som i vederbörlig ordning har anmält att han eller hon vill antas till utbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå enligt högskolelagen eller till utbildning som kan leda fram till en examen som en enskild utbildningsanordnare får utfärda enligt lagen om tillstånd att utfärda vissa examina.

Direkt diskriminering: Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: Att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kön: Att någon är kvinna eller man.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion och annan trosuppfattning: Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen.

Funktionshinder: Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning: Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder: Uppnådd levnadslängd.